Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba (fr) neseniai atlikta pakeitimų.
prancūzų
Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.
Jis jau išverstas į šias kalbas: en.
Swipe to change

Tagállami bíróságok és más, nem igazságszolgáltatási szervek

Prancūzija

Oficialaus vertimo rodoma kalba nėra.
Čia galite susipažinti su šio teksto vertimu, atliktu mašininio vertimo priemone. Turėkite omenyje, kad jis skirtas tik padėti suprasti tekstą. Šio puslapio savininkas neprisiima jokios atsakomybės dėl šio mašininio vertimo priemone išversto teksto kokybės.
-----lietuvių-----ispanųčekųdanųvokiečiųestųgraikųkroatųitalųlatviųvengrųmaltiečiųnyderlandųlenkųportugalųrumunų slovakųslovėnųsuomiųšvedų

Bíróságok
Nemzeti emberi jogi intézmény
Intézményesített ombudsman:emberi jogi biztos
Szakosodott emberi jogi szervek
Egyéb szakosodott intézmények

Bíróságok

Az egyének alapvető jogait és szabadságait elsősorban a közigazgatási és rendes bíróságok biztosítják, amelyekhez a felek fordulhatnak.
Ezenkívül, a jogszabályok alkotmányosságáról döntő Alkotmánybíróság (*Conseil constitutionnel*) az alábbi két esetben vizsgálja felül a jogszabályokat:
Ki nem hirdetett jogszabályok felülvizsgálata: az organikus törvényeket elfogadásuk előtt, a Parlament kamaráinak eljárási szabályzatát hatályba lépésük előtt az Alkotmánybíróság elé kell terjeszteni. Nemzetközi kötelezettségvállalás is az Alkotmánybíróság elé terjeszthető ratifikálás vagy jóváhagyás előtt. A rendes törvények a kihirdetésük előtt az Alkotmánybíróság elé terjeszthetők.
Kihirdetett jogszabályok felülvizsgálata: a 2008. július 23-i alkotmánymódosítás beillesztette az Alkotmányba a 611. cikket, ami létrehozta az elsőbbségi alkotmányossági kérdés (*question prioritaire de constitutionalité*) eljárási mechanizmusát. Ez a felülvizsgálat lehetővé teszi a polgárok számára, hogy a bírósági eljárás során megkérdőjelezzék valamely hatályos jogszabály alkotmányosságát, amely véleményük szerint sérti az Alkotmány által biztosított jogokat és szabadságokat. A bíróság az elsőbbségi alkotmányossági kérdést a Semmítőszékhez (*Cour de cassation*) vagy az Államtanácshoz (*Conseil d'État*) továbbítja. A kérdést az Államtanács vagy a Semmítőszék az Alkotmánybíróság elé terjeszti, amelynek három hónapon belül döntést kell hoznia. Ennek eredményeképpen az Alkotmánybíróság 2010. március 1-je óta az Államtanács vagy a Semmítőszék indítványát követően megvizsgálja, hogy valamely hatályos jogszabályi rendelkezés sérti-e az Alkotmány által biztosított jogokat és szabadságokat. Az Alkotmánybíróság adott esetben megsemmisítheti a szóban forgó rendelkezést.

További információk az elsőbbségi alkotmányossági kérdéssel kapcsolatban:

https://www.service-public.fr/particuliers/vosdroits/F21088
http://www.vie-publique.fr/actualite/faq-citoyens/qpc/

A bíróságok szervezetéről, valamint hatásköréről és illetékességéről az Államtanács, a Semmítőszék és az Alkotmánybíróság honlapján található információ:

https://www.conseil-etat.fr
https://www.courdecassation.fr/
https://www.conseil-constitutionnel.fr/en

Nemzeti emberi jogi intézmény

Nemzeti Emberi Jogi Tanácsadó Bizottság

A Nemzeti Emberi Jogi Tanácsadó Bizottság (*Commission nationale consultative des droits de l'homme* – CNCDH) francia nemzeti emberi jogi intézmény, amelyet 1947-ben hoztak létre. Független közigazgatási hatóság, a feladatait teljesen önállóan végző állami szerv (a 2007. március 5-i 2007292. sz. törvény értelmében). A CNCDH-t civil társadalmi szervezetek 64 vezetője és képviselője alkotja.

Feladatok

A CNCDH ösztönzi a kormány, a Parlament, az intézmények és a civil társadalom közötti párbeszédet az emberi jogok, a humanitárius jog és fellépés, valamint a rasszizmus elleni küzdelem területén.
Segíti azoknak a jelentéseknek az elkészítését, amelyeket Franciaországnak az emberi jogok területén fennálló szerződéses kötelezettségei alapján nemzetközi szervezetekhez kell benyújtani.
Elősegíti az emberi jogok oktatását.
Elkészíti az 1990. július 13-i törvény 2. cikkében említett, a rasszizmus elleni küzdelemről szóló nyilvános éves jelentést.
Hivatalból felhívhatja a hatóságok figyelmét olyan intézkedésekre, amelyek valószínűleg elősegítik az emberi jogok védelmét és előmozdítását. Humanitárius vészhelyzethez kapcsolódó kérdéseket vethet fel, és információt cserélhet az ilyen helyzetekre adott válaszokra vonatkozóan.
Közzéteszi az általa elfogadott véleményeket és jelentéseket.
A CNCDH a tevékenységét öt albizottságban végzi: szociális kérdések, etikai kérdések; rasszizmus, antiszemitizmus, idegengyűlölet, hátrányos megkülönböztetés és sérülékeny csoportok; intézmények, igazságszolgáltatás, rendőrség, bevándorlási ügyek; európai és nemzetközi ügyek; nemzetközi humanitárius jog és humanitárius fellépés.

Cím:
Commission nationale consultative des droits de l'homme
35 Rue Saint-Dominique, 75007
Paris

További információ: https://www.cncdh.fr

Intézményesített ombudsman: emberi jogi biztos

Az emberi jogi biztos (*Défenseur des droits*) független intézmény, amely 2008. július 23. óta szerepel az Alkotmányban, és a 201133. sz. organikus törvény és a 2011. március 29-i 2011334. sz. rendes törvény hozta létre.

Feladatok

Az emberi jogi biztos feladatkörébe a következők tartoznak:
az egyéni jogok és szabadságok védelme a hatóságokkal fennálló kapcsolatok keretében;
a gyermekek érdekeinek és jogainak védelme és előmozdítása;
a törvény által tiltott hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem és az egyenlőség előmozdítása;
a biztonsági tevékenységet folytató személyek részéről az etikai követelmények betartásának biztosítása.
Az emberi jogi biztos az alábbi négy intézmény egyesülésével jött létre: nemzeti ombudsman (*Médiateur de la République*), gyermekjogi biztos (*Défenseur des enfants*), a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelemért és az egyenlőség előmozdításáért felelős főhatóság (*Haute Autorité de Lutte contre les Discriminations et pour l'Egalité* – HALDE) és a Nemzeti Biztonsági Etikai Bizottság (*Commission Nationale de Déontologie de la Sécurité* – CNDS).

Hatáskör

Az emberi jogi biztoshoz bármely, a jogaik védelmét igénylő természetes vagy jogi személy – beleértve a kiskorúakat is – jogosult panaszt benyújtani. Hivatalból is kivizsgálhatja a hatáskörébe tartozó ügyeket bármilyen körülmények között.
E feladatok ellátása érdekében az emberi jogi biztos egyrészt egyéni panaszok esetén vizsgálati és megkeresési joggal rendelkezik, amelynek keretében megkaphatja a vonatkozó dokumentumokat, kikérdezheti az egyéneket, és akár helyszíni ellenőrzéseket is végezhet. Másrészről az emberi jogi biztos indítványozhatja törvények vagy rendeletek módosítását is, és ajánlásokat tehet mind az állami, mind a magánszervek számára.
Ajánlást tehet az elé terjesztett kérdések vagy jogsértések orvoslására. Az érintett személyek vagy hatóságok kötelesek tájékoztatni az emberi jogi biztost az ajánlásai alapján tett intézkedésekről. Ha ennek nem tesznek eleget, vagy ha a biztos úgy ítéli meg, hogy az ajánlásait nem hajtották végre, akkor az érintett személy vagy hatóság részére határidő meghatározásával előírhatja a szükséges intézkedések megtételét. Ha előírásait nem hajtják végre, az emberi jogi biztos külön jelentést bocsáthat ki az érintett személy vagy hatóság részére. Ezt a jelentést nyilvánosságra hozzák.
Az emberi jogi biztos közvetítőként is segítséget nyújthat, vagy kompromisszumot javasolhat, valamint segítheti az áldozatokat a kérelmek elkészítésében és az ügyeikre vonatkozó eljárások meghatározásában.
Az emberi jogi biztos a fegyelmi eljárás megindítására jogosult hatóságok elé utalhatja azokat az elé terjesztett ügyeket, amelyek szankció kiszabását indokolhatják. Írásbeli vagy szóbeli észrevételek benyújtásával jogi eljárásokban is részt vehet a panaszost támogatva.

Szervezet

Közel 250 fő dolgozik az az emberi jogi biztos hivatalában Párizsban. Franciaország nagyvárosaiban és tengerentúli megyéiben mintegy 400 önkéntes megbízott működik együtt az állampolgárokkal, hogy segítséget nyújtsanak számukra jogaik védelmében, panaszaik benyújtásában és kérelmeik megválaszolásában. Különböző helyi, elérhető szerveződésekben, például prefektúrákban, alprefektúrákban, jogi tanácsadó központokban, jogi hozzáférési pontokon és települési helyiségekben vannak jelen. A megbízottak továbbá konzultálnak a büntetés-végrehajtási intézetekben, és együttműködnek a fogyatékossággal élő személyek megyei központjaival.
Az emberi jogi biztos a gyermekek jogainak védelme és előmozdítása, a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem és az egyenlőség előmozdítása, valamint a biztonsági etika területén fennálló feladatai ellátásában a biztost segítő bizottságok elnöke.
Az emberi jogi biztos javaslatára a miniszterelnök nevezi ki a biztos helyetteseit:
gyermekjogi biztos, aki a gyermekek jogainak védelméért és előmozdításáért felelős bizottság alelnöke;
a biztonsági etikaért felelős bizottság alelnökeként eljáró helyettes;
a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelemért és az egyenlőség előmozdításáért felelős bizottság alelnökeként eljáró helyettes.

Az emberi jogi biztoshoz fordulás

Bármely természetes személy (egyén) vagy jogi személy (társaság, egyesület stb.) közvetlenül és díjmentesen fordulhat a biztoshoz, amennyiben:
úgy véli, hogy hátrányos megkülönböztetést érte;
tudomással bír arról, hogy valamely állami végrehajtó szerv (rendőrség, csendőrség, vámhatóság stb.) vagy magánvégrehajtó (biztonsági őr stb.) képviselője nem tartotta be a helyes magatartási szabályokat;
nehézségekkel szembesül a közigazgatási szervekkel fennálló kapcsolataiban (családtámogatási alap [*Caisse d'Allocations Familiales*], munkaügyi központ (*Pôle Emploi*], nyugdíjak stb.);
úgy véli, hogy a gyermekek jogait nem tartják tiszteletben.
Az emberi jogi biztoshoz gyermekek vagy 18 év alatti kiskorúak, a gyermek családtagjai vagy jogi képviselői, egészségügyi vagy szociális szolgáltatók, a gyermekek jogainak védelme érdekében létrejött egyesületek, a francia parlament tagjai, az Európai Parlament francia képviselői, valamint az emberi jogi biztossal azonos feladatokat ellátó külföldi intézmények fordulhatnak. Ez utóbbiak a Franciaországban élő francia és külföldi gyermekek, valamint a külföldön élő francia gyermekek nevében járhatnak el a gyermekek jogainak védelmével kapcsolatban, különösen a gyermekvédelem, egészség és fogyatékosság, büntető igazságszolgáltatás, örökbefogadás, oktatás és külföldi kiskorúak tekintetében.
Az állampolgárok panaszukat közvetlenül az emberi jogi biztoshoz nyújthatják be:
online űrlapon
ingyenes postai úton.
Cím:
Défenseur des droits
Libre response 71120
75342 Paris Cedex 07
További információ: https://www.defenseurdesdroits.fr/en

Szakosodott emberi jogi szervek

Működnek más, a jogok és a szabadságok területén működő szakosodott szervek is:

Adatvédelmi felügyelő hatóság:

Nemzeti Adatvédelmi Hatóság (*Commission nationale de l'informatique et des libertés* – CNIL)

A CNIL a francia adatvédelmi felügyeleti hatóság. Feladatait a módosított 1978. január 6-i 7817 sz. törvénnyel összhangban végzi.

Feladatok

A Nemzeti Adatvédelmi Hatóság független közigazgatási hatóság. Különösen a következő feladatokat látja el:

Tájékoztatja az összes érintettet és az összes adatkezelőt jogaikról és kötelezettségeikről.
Biztosítja, hogy a személyes adatok feldolgozása a módosított 1978. január 6-i törvény rendelkezéseivel összhangban történjen. Az érintett adatoktól függően engedélyezi az adatfeldolgozást, véleményt bocsát ki, és fogadja az adatfeldolgozási nyilatkozatokat.
Fogadja a személyes adatok feldolgozásával kapcsolatos kérelmeket, beadványokat és panaszokat, tájékoztatja a benyújtót az e tekintetben tett intézkedésekről.
Véleményt bocsát ki az állami szervek és adott esetben bíróságok kérésére, tanácsot ad a személyes adatok automatikus feldolgozását végző vagy végezni tervező magánszemélyeknek és szervezeteknek.
Haladéktalanul tájékoztatja az ügyészséget a büntetőeljárási kódex (*Code de procédure pénale*) 40. cikke alapján a tudomására jutott bűncselekményekről, és észrevételeket tehet a büntetőeljárásban.
Külön határozatban utasíthatja egy vagy több tagját vagy főtitkárát, hogy végezzen ellenőrzést valamely adatfeldolgozással kapcsolatban, vagy gondoskodjon arról, hogy a Hatóság tisztviselői elvégezzék az ellenőrzést, és adott esetben szerezzék be a feladataihoz kapcsolódó bármely dokumentum vagy adathordozó másolatát.
A személyes adatok védelmével vagy feldolgozásával kapcsolatos minden törvényjavaslatról vagy rendelettervezetről, illetve minden ilyen jogszabályi rendelkezés tervezetéről egyeztetni kell a Hatósággal.
A CNIL évente nyilvános jelentést készít a feladatai ellátásáról a köztársasági elnök és a miniszterelnök részére.

A CNIL-hez fordulás

Bárki a CNIL-hez fordulhat, ha nehézségekbe ütközik jogai gyakorlásában. Az érintettek jogainak és szabadságainak érvényesítése érdekében az állampolgároknak elsősorban közvetlenül az adatkezelő szervekhez kell folyamodniuk. Akadály, elégtelen válasz vagy válasz hiánya esetén online panaszt lehet benyújtani a CNIL-hez különböző témákban: internet, kereskedelmi ügy, munkaügy, telefonszolgáltatás, banki szolgáltatás és hitel.

Kapcsolódó link: https://www.cnil.fr/fr/plaintes

Cím:
Commission Nationale de l'Informatique et des Libertés
3 Place de Fontenoy - TSA 80715
75334 PARIS CEDEX 07
További információ: https://www.cnil.fr/

Fogvatartási helyek főfelügyelője

A kínzás és más kegyetlen, embertelen és megalázó bánásmód vagy büntetés elleni egyezményhez fűzött, az Egyesült Nemzetek Közgyűlése által 2002. december 18-án elfogadott fakultatív jegyzőkönyv ratifikálását követően a francia törvényhozás a 2007. október 30-i 20071545. sz. törvényben létrehozta a fogvatartási helyek főfelügyelője (*Contrôleur général des lieux de privation de liberté*) intézményét. A főfelügyelő közigazgatási közigazgatási hatóság.

Feladatok

A főfelügyelő biztosítja, hogy a szabadságuktól megfosztott személyeket humánus módon kezeljék és tiszteletben tartsák emberi méltóságukat, valamint megfelelő egyensúlyt teremtsenek a szabadságuktól megfosztott személyek alapvető jogainak tiszteletben tartása, illetve a közrend és közbiztonság között. Feladata, hogy megakadályozza e személyek alapvető jogainak megsértését.
Feladatköre részeként a főfelügyelő nem csak a szabadságvesztés, egyéb fogva tartás vagy kórházi ápolás feltételeit vizsgálja, hanem a személyzet és más érintett személyek munkakörülményeit is, amennyiben azok szükségszerűen befolyásolják a létesítmény működését és a szabadságuktól megfosztott személyekkel való kapcsolatok jellegét. A főfelügyelő szabadon kiválaszthatja a felkeresendő létesítményeket, és ezeket az ellenőrzéseket vagy megtervezi (ebben az esetben a létesítmény vezetőjét néhány nappal korábban értesíti a helyszíni ellenőrzésről), vagy előzetesen nem jelenti be.

Hatáskör

A főfelügyelő francia területen bárhol bármely olyan helyet felkereshet, ahol egyéneket tartanak fogva: büntetés-végrehajtási intézetek, egészségügyi intézmények, az Egészségügyi Minisztérium és az Igazságügyi Minisztérium közös felügyelete alatt álló létesítmények, rendőrségi és csendőrségi fogdák, vámhatósági őrzött létesítmények, külföldi állampolgárokat fogva tartó közigazgatási központok és létesítmények, a kikötőkben és repülőtereken lévő várakozási zónák stb. A főfelügyelő felügyeli a külföldi állampolgárok kitoloncolásának gyakorlati végrehajtását mindaddig, amíg átadják a célország hatóságainak.
Az érintett hatóságok a helyszíni ellenőrzéssel szemben kizárólag nemzetvédelmi, közbiztonsági, természeti katasztrófákkal vagy súlyos zavarokkal kapcsolatos súlyos és kényszerítő okok esetén emelhetnek kifogást.
A főfelügyelő a helyszíni ellenőrzésről jelentést és ajánlásokat nyújt be az érintett miniszter(ek) részére, amelyek adott esetben közzétehetők.
Tevékenységéről éves beszámolót nyújt be a köztársasági elnöknek és a Parlamentnek, amelyet nyilvánosságra hoznak.

A fogvatartási helyek főfelügyelőjéhez fordulás

Az állampolgárok a fogvatartási helyek főfelügyelőjéhez fordulhatnak annak érdekében, hogy olyan helyzetekről számoljanak be, amelyek véleményük szerint megsértik az alapvető jogaikat vagy a szabadságától megfosztott (vagy a szabadságtól korábban megfosztott) személy alapvető jogait, és amelyek a szabadságvesztés, őrizetbe vétel, egyéb fogva tartás vagy kórházi ápolás feltételeivel, vagy valamely szolgáltatás megszervezésével vagy működésével kapcsolatosak. A fogvatartási helyek főfelügyelője elé az ügy csak postai úton terjeszthető a következő címen:
Madame la Contrôleure générale des lieux de privation de liberté
BP 10301
75921 Paris cedex 19
A szabadságuktól megfosztott személyek, rokonaik, a létesítményben lévő személyek és a személyzet közvetlen meghallgatást is kérhetnek a főfelügyelőtől vagy valamelyik, az ellenőrzésen résztvevő felügyelőtől a létesítmény helyszíni ellenőrzése során.
Cím:
Le Contrôleur général des lieux de privation de liberté
16/18 quai de la Loire
BP 10301
75921 Paris Cedex 19
További információ: https://www.cglpl.fr

Egyéb szakosodott intézmények

Az igazságszolgáltatáshoz való jog: jogi hozzáférési pontok, jogi tanácsadó központok és igazságszolgáltatási információs részlegek

Az egyéneknek a jogaikkal, a jogi eljárásokkal és az igazságszolgáltatási rendszerrel kapcsolatos információkhoz való hozzáférésének megkönnyítése érdekében, valamint valamely jog gyakorlása érdekében történő segítségnyújtás céljából Franciaország jogi hozzáférési pontokat (*points d'accès au droit*), jogi tanácsadó központokat (*maisons de justice et du droit*) és igazságszolgáltatási információs részlegeket (*antennes de justice*) működtet. Ezek olyan

helyben elérhető jogi szolgáltatási központok, amelyek tájékoztatják a polgárokat jogaikról, és különösen a vitarendezés bizonyos peren kívüli módszereit kínálják.

A jogi hozzáférési pontok, jogi tanácsadó központok és igazságszolgáltatási információs részlegek listája:

http://www.annuaires.justice.gouv.fr/annuaires-12162

További információ:

http://www.vie-publique.fr/decouverte-institutions/justice/fonctionnement/modes-alternatifs/que-sont-maisons-justice-du-droit.html

Utolsó frissítés: 09/03/2018

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.